

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1302/2018
27.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Јорданов, адвокат из ..., против туженог ББ, кога заступа Горан Јенић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћање на рад и накнада штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2742/17 од 31.01.2018. године, у седници одржаној 27.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2742/17 од 31.01.2018. године у ставовима II, IV, V и VI изреке, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви тужиле да се поништи као незаконито решење туженог ББ, бр. ../. од 29.09.2010. године о отказу уговора о раду, међусобним правима, обавезама и одговорностима број .. од 01.02.2008. године и Анекс тог уговора број .. од 05.08.2009. године и да је врате на рад; да јој тужени по основу накнаде штете на име неисплаћених зарада због незаконитог престанка радног односа исплати тражене новчане износе за период од октобра 2010. са новембром 2016. године и да у њено име за исти период уплати доприносе за случај незапослености код надлежних фондова за ПИО, здравствено осигурање и осигурање.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиле да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 404.250,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П1 53/15 од 17.05.2017. године, одбијени су тужбени захтеви тужиле у целости и обавезана тужиле да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2742/17 од 31.01.2018. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и утврђено да је решење туженог о отказу уговора о раду, међусобним правима, обавезама и одговорностима број .. од 01.02.2008. године и анекс тог уговора број .. од 05.08.2009. године незаконито и исто поништено, а тужени обавезан да тужиле врати на рад. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиле у

делу којим је тражила да се обавезе тужени да је распореди на радно место књиговође - шефа рачуноводства код туженог због апсолутне ненадлежности суда. Ставом четвртим и петим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да јој по основу накнаде штете на име неисплаћених зарада због незаконитог престанка радног односа исплати износе ближе описане у том делу изреке за период од октобра 2010. до новембра 2016. године и да јој за исти период уплати припадајуће доприносе код надлежних фондова за ПИО, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености. Ставом шестим изреке, одлучено је о трошковима поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог на неодређено време. Тужени је 13.09.2010. године тужиљи доставио упозорење о постојању разлога за отказ. На ово упозорење тужиља је уложила приговор 20.09.2010. године којим је потврдила наводе из упозорења о присвајању износа новца, али је оспорила наводе о висини износа. Тужени је решењем од 29.09.2010. године тужиљи отказао уговор о раду, као и анекс уговора на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду са образложењем да је својом кривицом учинила повреду радне обавезе, тако што је 27.08.2010. године примила новац од ВВ на име смештаја кориснице ГГ и о томе издала признаницу иако није имала овлашћење за предузимање ових радњи. Поред овог разлога, тужиљи је стављено на терет да у периоду од 2007. до 2009. године неуплаћивањем на рачун туженог готовине примљене на име смештаја наведене кориснице, учинила повреду радне обавезе поступајући ван описа свог делокруга послова и незаконитим располагањем средствима установе. Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу је против тужиље подигло оптужницу 13.09.2012. године због кривичног дела злоупотреба службеног положаја. Овом оптужницом тужиљи је стављено на терет да је у периоду од 12.11.2007. до 31.03.2009. године као одговорно лице, шеф рачуноводства туженог, искористила свој службени положај и прекорачивањем граница својих овлашћења прибавила имовинску корист и нанела штету туженом на тај начин што је од ВВ из ..., сродника кориснице установе ГГ, на име пружања услуга домског смештаја примила на руке новац у износу од 497.113,00 динара, лажно приказујући да ће наведени износ уплатити на благајни или на рачун установе што није учинила већ је новац задржала за себе; као и да је у периоду 05.02.2009. до 26.02.2009. године без одобрења надлежног органа туженог преузела разну прехранбену робу од СТР "... из ..., вредности 88.382,70 динара за потребе наведене установе, од које је роба плаћена, а коју није предала установи већ је задржала за себе. Пресудом К 967/12 од 06.11.2013. године тужиља је оглашена кривом за продужено кривично дело злоупотреба

положаја одговорног лица и утврђена јој казна затвора у трајању од осам месеци, те изречена условна осуда у року од две године од правноснажности пресуде под условом од једне године од правноснажности пресуде туженом исплати укупно 88.382,00 динара. Ова пресуда постала је правноснажна 06.11.2013. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је закључио да је отказ дат по протеклу објективног рока од шест месеци из члана 184. став 1. Закона о раду од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа (радње повреде радне обавезе извршене су у периоду од 2007. године закључно са 2009. годином, а решење о отказу је донето 27.10.2010.године). Због тога је поништио као незаконито решење о отказу, наложио туженом да тужиљу врати на рад и усвојио захтев тужиље за накнаду штете на име неисплаћених зарада због незаконитог престанка радног односа и уплату доприноса у истом траженом периоду.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Према члану 179. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" 24/05, 61/05 и 54/09) који је био на снази у време доношења побијаног решења, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то, ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђена општим актом (тачка 2) и ако запослени учини кривично дело на раду или у вези са радом (тачка 4). По члану 184. став 2. истог закона, отказ уговора о раду послодавац може дати запосленом најкасније до истека рока застарелости утврђеног законом за кривично дело.

Уговором о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности број .. од 01.02.2008. године који је закључен између парничних странака прописано је да послодавац посебно може отказати уговор о раду ако запослени својом кривицом (намерно или услед грубе непажње) незаконито располаже средствима, злоупотреби положај, прекорачи овлашћења, изазове општу опасност и друга кривична дела учињена на раду или у вези са радом (члан 22. став 1. алинеја 3).

Правилником о раду туженог број .. од 11.12.2008. године у члану 76. прописано је да за учињене повреде радне обавезе установа може запосленом да откаже уговор о раду у случају да запослени намерно или услед грубе непажње почини следеће повреде радних обавеза, између осталог, незаконито располагање средствима, злоупотреба положаја, прекорачење овлашћења, изазивање опште опасности и других кривичних дела учињених на раду и у вези са радом.

Повреда радне обавезе која је тужиљи стављена на терет – злоупотреба службеног положаја, за коју је у поступку утврђено да је учињена (тужиља је у изјашњењу на упозорење о постојању разлога за отказ признала да је присвојила новац) је прописана као отказни разлог уговором о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности и Правилником о раду туженог. Поред тога, ова повреда истовремено представља и кривично дело због чега је против тужиље подигнута оптужница, вођен кривични поступак и окончан правноснажном осуђујућом пресудом. Када је у питању отказ због учињеног кривичног дела, рок за доношење решења о отказу од стране послодавца се везује за истек рока застарелости утврђеног законом за кривично дело. У

овом случају није дошло до застарелости кривичног гоњења (члан 103. и 234. став 2. КЗ), па је решење о отказу донето у оквиру законом прописаног рока. С обзиром да је одбијен захтев за поништај решења о отказу као незаконитог, као главни захтев, и споредни захтеви (захтеви за накнаду штете и уплату доприноса) прате његову судбину.

Туженом су досуђени трошкови парничног поступка на основу чл. 153. став 1, 154. став 2. и 165. став 2. ЗПП на име заступања од стране адвоката и то: састава одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара, заступање на 21 одржаном рочишту по 18.000,00 динара и заступање на једном неодржаном рочишту 9.750,00 динара, све одмерено према важећој АТ. Трошкови ревизијског поступка нису досуђени јер пуномоћник туженог такве трошкове није ни захтевао.

На основу члана 416. став 1.ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић